

Na Tvojem 40-letnem uspešnem in plodonosnem delovanju Ti, dragi prijatelj Stanojevič čestitam najiskrenejše v svojem in v imenu vsega slovenskega dela osnovnošolskega učiteljstva. Izražajoč vročo željo, da ne odložiš peres do konca svojih dni.

Nato pozdravi prav pristrčno tudi odposlanca ministrstva odličnega našega tovariša g. referenta Pavla Flerčta, ki je prišel v našo sredo, da vzdrži yezi, ki nas družijo v dobrobit naše prosvete in našega stanu.

Na predlog predsedstva sta bili od-dani sledeči pozdravni brzojavki:

Njegovemu Veličanstvu kralju Aleksandru Prvemu, Bled. — Učiteljstvo, zbrano na peti pokrajinski skupščini Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva Poverjenišva Ljubljana dne 5. julija v Šoštanj, pozdravlja prožeto iskrene ljubavi od ujedinjene domovine svojega vi-teškega vladarja kot vrhovnega pred-stavitelja države in pokrovitelja narodne prosvete ter mu izraža čuvstvo neome-jene vdanosti in zvestobe ter požrtvo-valne ljubavi do cele prevzvišene kra-ljeve rodovine.

Gospod minister prosvete Svetozar Pribičević, Beograd. — Učiteljstvo zbra-no na V. pokrajinski skupščini Udruženja Jugoslov. Učit. Pov. Ljubljana dne 5. ju-lija v Šoštanju pristrčno pozdravlja svo-jega prosvetnega šefa v iskreni ljubavi, zvesto zaupajoč njegovi priznani naklo-njenosti in dalekovidnosti, da bo uresni-čil upravičene želje in zahteve učitelj-stva in šole pri uzakonitvi novega za-kona o narodnih šolah.

Sledili so pozdravi zastopnikov, in sicer:

Za Saleško društvo je v pristrčnih besedah pozdravil skupščino predsednik tov. Stopar, ki se je po-sebno spominjal v svojem govoru zaslug pov. tov. Jelenca.

V vzvišenem govoru je za sresko poglavarstvo pozdravil skupščino g. ko-misar Rilec.

V imenu mesta je pozdravil skupščino župan g. Fran Vrečko.

V imenu velikega župana in pro-svetnega inspektora mariborske oblasti g. dr. Poljanca je pozdravil skupščino oblastni šolski nadz. g. H. Schell.

Nato je govoril starosta Sokola g. A. Kurnik.

Imenom ministra prosvete in mini-strstva je kot pooblaščenec govoril g. P. Flerč.

V imenu centrale UJU je tempera-mentno govoril g. Mih. M. Stanoje-vič.

V imenu Orjune, Ciril-Metodove Družbe in Jugoslov. Matice je z nacio-nalnim govorom pozdravil skupščino g. Peter Rihterč.

Nato je nazdravil in nagovoril skup-ščino tudi zastopnik obrtništva, ki je po-vdarjal vezi učiteljstva z obrtništvom in

skupno delo na polju obrtno-nadaljeval-nega šolstva. Želel je čim intimnejših ve-zi med učiteljstvom in slovenskim obrt-ništvom.

30-letni jubilej L. Jelenca.

Nato si je zaprosil besedo poverje-nikov namestnik tov. Anton Gnuš, šolski ravnatelj na Dolu pri Hrastniku. In prav ginjaivo čestital pristrčno, kakor more to samo prijatelj in tovariš. Luki Jelenca k 30-letnemu jubileju načel-ske učiteljske organizacije. V imenu članstva mu je izročil skromno darilo, zlato uro in verižico s poklonitvijo »UJU poverjeništvu Ljubljana 1895.—1925.« Burno odobravanje je sledilo temu red-kemu, a zato tem bolj pomembnemu do-godku.

Poverjenik Jelenca se je v iskrenih besedah zahvalil za čestitke in darilo ter je poudarjal, da ga je pri vsem njegovem delovanju vodila vedno le skrb za na-rodno šolstvo ter za čast in ugled učiteljskega stanu.

V imenu Glavnega odbora UJU je iskreno čestital tov. Jelenca g. Mih. M. Stanojevič, povdarjajoč Jelenčev ugled pri vsem jugoslovenskem učitelj-stvu in njegove velike zasluge za držav-no učiteljsko organizacijo.

V znak svečanosti se je skupščina prekinila do 14 ure popoldne.

Referati.

Ob 14. uri se je skupščina nadalje-vala in sta podala oblastni šolski nadzor-nik v Beogradu g. Mihajlo Stano-jevič in šolski upravitelj v Studencih pri Mariboru tov. Anton Hren svoji poročili, in sicer prvi o temi »Novi po-kreti v vaspitanju; radna ško-la i Daltonski plan«, drugi o te-mi »Sedanja doba in učitelj-stvo«.

Referate prinesemo v celoti v eni prihodnjih številki.

Resolucije.

Končno je še prečital urednik »Uči-teljskega Tovariša« Ivan Dimnik resolucije, ki jih je na podlagi elabora-tov posameznih odsekov izdelal poseben redakcijski odbor, ki smo jih prinesli v zadnji številki.

Brzojavno in pismeno so pozdravili skupščino: Za izvršilni odbor UJU v Beogradu podpredsednik Pero Vuksa-nović, v imenu UJU poverjeništvu Beograd Milan Popović iz Splita sreski po-glavar Viher, iz Kastva predsednik učit. društva Ante Rubeša in šolski nadzornik Bač, sreski šolski nadzornik v Logatcu Fr. Merljak in upok. šolski upravitelj v Kandiji Janko Leban.

Nj. Vel. kralj je poslal skupščini br-zojavno zahvalo in pozdrave.

Veličastna, stvarna in impozantna je bila šoštanjka skupščina, utrdila nam je medsebojne vezi in organizacijo.

Splošne vesti.

— Tovariš Vilko Rus, sreski pro-svetni referent v Kranju, je praznoval te dni petdesetletnico rojstva, tridesetlet-nico svojega učiteljstva in prosvetne-ga delovanja v Kranju in petindvajset-letnico svoje poroke. To priliko je pora-bila »Narodna čitalnica« in njen pevski zbor, da mu pokažeta svojo hvaležnost in spoštovanje. Priredila sta mu 7. julija zvečer »častni večer« v veliki dvorani »Narodnega doma«, katera je bila polna slovesno razpoloženega občinstva. Do-mači orkester je lepo sviral in pevci so navdušeno peli. Vmes pa se je vrstila napitnica za napitnico. Prvi je govoril predsednik Narodne čitalnice ravnatelj Košnik in se zahvaljeval slavljencu osobito za izdatno podporo pri razvoju čitalnice, da se je iz dosedanjih tesnih prostorov mogla seliti v krasne prostore Narodnega doma. Drugi je govoril župan Pirč. Povdarjal je slavljencevo večlet-no uspešno delovanje v občinskem od-boru, v šolskem svetu, pri mestni hra-nilnici in napredni stranki. Tretji ga je pozdravil sreski poglavar svetnik Zni-daršič, kot zvestega, neumornega de-lavca v pisarni in ob nadzorovanju ter mu je pripel na prsi pred kratkim mu od kralja Aleksandra podeljeni red Sv. Sa-ve. Četrty je govoril nadučitelj Luznar. Naštevati je stopnjo za. stopnjo kako je slavljencev leto za letom bolj deloval v stanovski organizaciji: bil je tajnik okraj-nega učiteljskega društva, zastopnik učiteljstva v okrajnem šolskem svetu, tajnik učiteljske »Zveze«, okrajni šolski nadzornik. Dobil vkljub odporu nagajivih klerikalcev nadučiteljsko mesto v Kra-nju in postal končno po želji učiteljstva in svojem zaslužnem objektivnem delo-vanju sreski prosvetni referent v Kra-nju in to ostal če tudi dr. Korošcu ni bil všeč. Sreski poglavar dr. Tekavčič se je slavljencu v lepih, pristrčnih bese-dah zahvaljeval v imenu pevskega zbo-ra za vso skrb in za velik trud, katerega je imel z njim vso to dolgo dobo. Po tem pozdravu je v imenu pevcev izročila slavljencu gospa Jela Holzhackerjeva lep šopek natrpan s smodkami in veliko škatuljo s krasno kadilsko garnituro, vredno nad 3000 Dn. Govoril je še gosp. Dachs v imenu Šentjakobskega napr. gospodarskega društva in njega kultur-nih odsekov iz Ljubljane in ravna-telj Sirc se je slavljencu v imenu nek-danjih učencev osnovne, obrtno-nadalje-valne in gremijalne šole zahvalil za vse lepe nauke, ki so jih od slavljence pre-jeli. Seveda so bile vse napitnice iz srca govorene in so tudi segle v srca ter za-to bile živahno aklamirane. Vse slavje je bilo pristrčno, domače, lepo in je po-kazalo kako ve Kranj ceniti moža, ki je nesebično, a požrtvovalno in z velikim uspehom delal zanj. Splošna sodba je bila, da tako lepo uspelega večera in tako pristrčnega slavlja v Kranju še ni bilo. Bog torej živi in čuva gospoda prosvetnega referenta Vilka Rusa in njegovo soprogo in vse njegove še mno-ga leta!

— Tovariše, katerih otroci študirajo v Mariboru, opozarjamo, da posreduje »Učiteljski dom« v Mariboru pri preskrbi stanovanj. Zglasite se pravočasno!

— Uradna učiteljska konferenca za mesto Ljubljana se je vršila pod pred-sedstvom mestnega šolskega referenta g. Andr. Rapčeta v soboto dne 13. junija v Mestnem domu. Pred pričetkom kon-ference je po pozdravnem govoru pri-pel obl. šol. nadzornik g. E. Gangl osi-velemu tovarišu g. Ant. Likozarju red sv. Save IV. razr., s katerim ga je odli-koval Nj. Vel. kralj, za njegove zasluge na šolskem in vzgojnem polju. — Česti-tamo! Nato je po otvoritvi konference podal nadzorniško poročilo mestni šol-ski nadzornik g. Andrej Rapč. — Poro-čilo je bilo vseskozi sprejeto z globokim umevanjem nadzorniških dolžnosti. — Kakor rdeča nit pa se je vlekla skozi celo poročilo zahteva, da vzgajaj učitelj

zavedne Jugoslovane in vžigaj v mlada srca gorečo ljubezen do premile domo-vine. — Le eno mater, le eno domovino imamo! Pokazal je g. tov. Rapč, da ima vajeti ljubljanskega osnovnega šolstva v rokah — strokovnjak. Sledilo je nato predavanje ravnatelja tov. Grma iz glu-honemnice o pedagoško - zdravstvenih šolah. Kadar pride med nas tov. Grm, vselej nas razveseli in poživji s svojim res bogatim znanjem in priznano prakso. Tako tudi to pot! Praktično nam je poka-zal uspehe svojega zavoda, poleg tega pa podal še zanimive podatke drugih sličnih šol, kakor na pr.: onih za slepce, manj nadarjene itd. — Tov. Rado Grm nam je zanimivo referiral o načrtih in problemih reforme osnovnega šolstva v drugih državah. — Z zanimanjem je sle-dilo navzoče učiteljstvo izvajanju pre-davatelja. — Koliko skrbi, koliko žrtvev polagajo druge države v dobrobit šol-stva! Tov. Grm, ki je radi informacij stopil v osebne stike z inozemskim učiteljstvom, nam je tako lepo orisal razvoj tujega šolstva, da smo nehote čutili, kakšna revščina vlada pri nas v tem po-gledu. Ni čuda, da se je ob koncu pre-davanja čula enoglasna zahteva, da se pošlje v inozemstvo več učiteljev, ki naj bi študirali tamošnje šolstvo in ga skušali potem uveljaviti doma. Po poročilu knjižničnega odbora ter po volitvah v stalni konferenčni ter knjižnični odbor, se je enoglasno sprejel samostojni pred-log tov. Grma glede izpremembe učne-ga načrta iz realij in to v korist zemlje-pisnemu in zgodovinskemu pouku. — Po izčrpanem dnevnem redu je nato pred-sednik ob 12. uri zaključil konferenco.

— Premestitve na meščanske šole. Učitelji in učiteljice osnovnih šol, ki žele s šolskim letom 1925/26, službovati na meščanskih šolah v Ljubljanski oblasti, naj se nujno zgleda v dopisi pri oblast-nem inspektorju J. Westerju, Ljubljana, Bleiweisova cesta 10, ter navedejo ime, sedanje službeno mesto, službeno dobo, stroko, katero žele poučevati in uspo-sobljenost. Oni, ki še ne službujejo dve leti na sedanjem mestu, morajo za pre-mestitev prositi s kolkovano vlogo, na-slovljeno na velikega župana Ljubljan-ske oblasti.

— Jurij Adlešič iz Adlešič. (Osem-desetletnik). Nulla dies sine linea. Res »nulla dies«; kajti vsak dan še hodi iz Krškega v svoj mali vinograd na Trški gori, oddaljen pol ure od mesta, četudi bo te dni star osemdeset let, rojen 15. julija 1845 v lepi vasi tega imena v Be-lokrajini. Kaj, ali je ta gospod vino-gradnik? Ne, to je le popoldne ob delav-nikih. Kaj pa je dopoldne? Odbornik Kr-ške posojilnice, pa ne vsak dan. Kaj pa druge dni? Namestnik državnega prav-dnika pri sodnji. Kaj pa še? Predsednik posredovalnega urada pri krški občini, kjer je tudi že več let odbornik. In kaj pa še? Nadučitelj v pokoju, v pokoju, do-bro zasluženem, že deset let. Služil pa je 43 let. Dopršivši 5 ali 6 razredov gimnazije v Novem mestu in učiteljšče v Gorici, je nastopil leta 1867 učiteljsko in vodstveno službo na dekliški šoli v Kamniku, od koder se je bil preselil v Vipavo kot nadučitelj in od tam zopet kot nadučitelj v Šmarje pri Litiji. Po vseh teh službah se je odlikoval po svoji vestnosti, marljivosti, olikanosti in snažnosti. Ljubil je v vseh rečeh lepo zuna-njo obliko. S šolsko mladino je prijazno postopal in s tem dosegel lepe uspehe. Te svoje lastnosti je s seboj prinesel tu-di v Krško, kamor je bil leta 1895, pre-stavljen. V Šmarju si je bil dobro ime pridobil tudi pri odraslih. Ustanovil je bil ondi gasilno društvo, katero je vodil 10 let. To društvo praznuje 12. t. m. svo-jo štiridesetletnico, pri kateri priliki se bode hvaležno spominjalo svojega usta-novitelja in častnega člana. V Krškem je bil kot nadučitelj dvajset let aktiven in v tej svoji lastnosti se je po svoji konci-liantnosti pridobil simpatije mladih in

Pristopite k „Jugoslovenski Matici“.

Udeležencem državne skupščine Udruženja Jugoslovenskega Učiteljstva v Subotici.

Vse tovariše in tovarišice, ki se bodo udeležili državne skupščine UJU v Subotici prosimo, da nam čimprej, najkasneje pa do 5. avg. t. l. javijo:

1. svoje službeno bivališče, 2. v katerem okrajnem učiteljskem društvu so včlanjeni, 3. število službenih let. Na prijave, pojedincev, ki bi se poslale Subotičkemu učiteljskemu društvu, se to društvo ne bo oziralo.

UJU POVERJENIŠTVO LJUBLJANA.

Učiteljski pravnik.

—Š Upokojitev in odmera pokojnine. K pojasnilu v zadnji številki našega lista pod tem naslovom pripominjamo, da iz-polni uverjenje za upokojitev v svrhu enotnega postopanja veliki župan na podlagi originalnih dokumentov, ki jih je

priložiti prošnji. Učna oseba, ki prosi za upokojitev oziroma za odmero pokojni-ne, naj svoji prošnji priloži 2 neizpol-njena obrazca uverjenja z lastnoročnim podpisom na označenem mestu na levi strani. Cena obrazca 75 para. »Uve-re-nje za upokojence« se naroča v Učiteljski tiskarni.

Šolske upravitelje in upraviteljice

pozivamo, da naročajo vse potrebščine in knjige pri
Učiteljski tiskarni v Ljubljani, Frančiškanska 6.

Pošljite naročila čimprej, da se pravočasno izvrše. / Zahtevajte cenike!